

سر Moderato
بره لینه

Fin

حسن زیاده

(صبا عمر احمد)

الغزالی

پویبئ نی یه

(دهنگ خوشی | دهست کرد | نی یه ، به
پاره کرین نی یه ، به تاقی کر نهوه و له سهه
پویبئ نی یه به خشمینگی سروشتی یه
«خوا کرده» نهگ ناده میزاد کرد .)

له تمهانی پرر له نا-زوری که روی کورده واریدا ، جزره سۆزو ئاوازیکی
[کورکن] هاتۆته ژبانوه و گزشت و ره که کانی رزاون ، به لام ئاوازه کانی
اره کو خزی راست و یین گری ماوه توه ، تم پشت بۆ ته و پشت و تم دهست
به ودهستی داوه

سۆزو ئاوازی (نه رزیو) .. ته گه سهراپا بریتی یین له خۆ ژباندن
له ولاته پیش که وتوه کانا شانازی یه . به لام لای نیمه به شانازی یهوه
چنی نو قورچ و به نزم نیشان دانه .

له ولاتی نیمه دا ئاواز ته نها بۆ نهوه دمه خوشه ویست و کاریکه ره که
[بت کرینن یان بت هینیتته سوردان] ، نهوه تراناکه هاتنه سهه له سه بکاندن
[نه لاین گزانی بیژ] ، وه کو گزانی به له یه یین وه کو به له ناشیرینه دهه
ماویژراوه کانی تری کۆمهله .!!!! ؟

(حه سهن زیوهك ۳)

دو دوزخه . به دريژي به ته مه ني تاده ميداد نه پلورن
ورده گاني دهنگ له «داورد» هوه دهست پين ته كا كه «زه وودي»
هوه ، «كتيبه» ناسماني به كان ، به دهنگه خوشه كان نه خوږنرو ...
و چيكاى جيهان بهك دوو دهنگ خوش سهر كردايه تي بزوتنه وهى
ته كه ن ، دهنگ خوشى «دهست كرد» ني به ، به پاره كرپن ني به ، به
هوه و له سهر روين ني به ، به خشپيتكى سروشتي به «خواكرده» ،
اد كرد

دادنگ هاته ژيانه وه له بيتشكه وه نامردن به دهنگى خوشى داىك
كه وئ و به دهنگ خوشى «راكه ياندن» خهوى هتجكارى لى

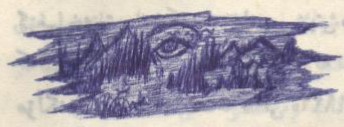
ن له ناخى قورگ و ره كه زو پله گاني دهنگ ته كولينه وه .. نايان
ليوى لى مهل قورتيلى له كا تيكا «خوت» چيكاى ره خنه وه
له بي ؟؟

دا [حه سەن زيرەك] به كينكه له به سته بيژه نايان به گاني كورده وارى

صالح ديلان ۱۹۷۶/۹/۱۰ ميليماني

فصل اول در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال

پیشگفتار :

- به ساکارو ناره زوو
 - به گشت زیرهك دوستن
 - به ههرو كوردیكى مرؤف ویستی
- ویژدان زیندو

و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال

حسین زیرهك
هوا عمر احمد

و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال
و در بیان احوال و حال

له کوچه په له کوچه کانی شادی رازاوهی بؤکانی کوردستانی تیراندا... له
ناوجه رگه می مه بدانی ژبانی کوله مهرگی و که ساسی و پرتاژاوه... دا، له قولایی
کومی خهستی نه شکله نجه و ژانی ژبانی دهست کورتیدا... له خیزوانیکی پینج
که سی تیکه شکاوی دهستی رۆژکارا: له ناوته و هموو نه شکله نجه و پرتاژاوه تانی و
مۆلکه می نازارانه دا... له سالی ۱۹۲۶ می زایینی دا... حه سەن دیته دنیاوه دا
چاوی به دیمه نه ته شه نکه کانی کوردستان ته بشکوی. کوئی به ده نکی
هاژی تافکه و خورمی ناو و خویندنی بالنده به نکیته کانی نه پیوه کان
ده زرنکیته وه.

بؤ به شاد بوونی له نازار و کویره و هر می خیزانه کهیدا... و بؤ نه وهی شریتی پاکمی
بیری به هه ول و تیکوشان و بهرام به رانی بی جهوری ژبان بنه خشینت و هه خزی
ناسۆری ژبانی نه پیته وه لهم هۆنراوه په دا ۲۵ :-

خه لکی بؤ کانم کوردی خوین پاکم برام «حسین» هه خاتوه نامین» دایکم
ناوم حه سەنه ، یساو کم « عبدالله خو شکم ساریه ، کاک مینه کاکم

ته مەنی « ۵ ، ۶ » به دار تی به پری نه ته کرد... که باوکی بؤ مه میسه مال ناوایی
یان لئ ده کاه و به جتیان دیسان... سینه ری دره ختی خیزانه که یان کر دینت
هه تیوی و پین باوکی نه پیته مه ویقی ته شک و ژانه کانی.. نه که تی و سه ر لئ
شیاوای و مال نیک چوون که بوو بووه ناسیاووی خیزانه که یان پتر خیزان لئ
ته پاته پیته وه ، چقلی ژان له دلی ناسکت له پهرمی بالی په روانی ساوایی
هه ل ته چه تینت و ده رگای هه پیته و سوکواریان بؤ ته خاتوه مه و پشت ، دوا می
شو کرد نه وهی خاتوه نامینهی دایکی... لهم کاره ساته نامه مواره وه که ته زده می

[۱] پروانه ژماره ۸۲، ی رۆژنامه می ژین [۰۷۴/۸/۳۱]، حه مه د حه مه هاتی
[۲] پروانه چریکه کوردستان . دانانی [زیره ک] ، لاپه ره (۸)
[حەسەن زێرە ک ۶]

اندا... له
له قولايي
پتشیچ
ماتانی و
اوهده
سکی
کان

مه پنهت کپانی حه سبه نی ساوا نه کوته و دهر وونی پر نه کات له گری کویزه و
ته نیایی و ترسو پرش بینی نه بیته به شیک له دهر وونی... به زمانی پارای
ناسوری دلی پر کلهیی و شکاوی به خنه و پلار نه گریته خیزانه کهی و
دایکی و کلهیی له بهشی خوی. نه کات وه مسکو نه لن :

یه کن بین گوره که بهر لایق بین
وهک منی این دین و زه حه ته چا بین
ههر که سن دایکی بین رحمت وای بین
نه بین بهم جزیره وئل و ریسولین

کولنه دهری : بووه بهر گیتی پر او پری ژانی . بهر بهر کانی له که ل
ژیان بهر ده وام بووه ، بهر که لیک شیوه نه ورسک له ناو دهریای نازارا
کوشکی شادی یو خوی پتک بهیته و روو له « راستی - واقع » ی تالی
ژیانی پر ناسوری و دریکیز و له چیهانی شویا بژی ، له ته مه نی [۸ ، ۹]
سپه بهر بهر بوو ، وهک مرؤتیکی پتکه بهیته و سهر بهست و سهر بهرز بژیوی
له ژانیه بههیزی بازوو نارقهی ناوچه وان به ده ست بهیته و توانایی خوی
یو ژیان بهر بهیته چاوی له چاوه پر پلاره کانی ژینی پیهودی ناوا ته کا
نه بیته کریکار... کریکارین که لاشه هیلیک بین بو حه وانوهی ویزدان و
دهر وونی ، سهره رای قابل هرون یه ژبان و شانازی کردنی بین بهوه ،
کاره کهی پیی قابل تابین ودوای نه وهی [حه سبه نی] ی برای کیزیک ده فریتین
ژیان شه رای تالی خهم به حه سبه نی نژش نه کا بوخو رزکار کردن له پلاری
چهر گبری خه لکی ، ناوار دینی و بین لایه نی نه کاته ریزانی ژینی تایندهی
شاره و شار... له م دین یو نه و دین... به دلینکی له خهم و که یله وه
به سه رنجیک و یله وه . له شاری [سه قر] لای مه لایه کی کویر نه کیر سیته وه
نه بیته چاوسافی... که مانی ژبانی ماوهی نزیکه ی سالی نه م ناوازه لن

[حه سبه نی زیره ک ۷]

نهاد ، به لام خه زانی نه مانه وهی لای مه لادیتنه پشه وه و به ره شه بای پلار و
 توانج و بوختان شکوفه هی هیوا و ناره زوی مانه وهی لای مه لا راپنج نه کا
 له سه ره تای قوناغی هر زه کاری دوی به خه بهر هانته وهی له خو ماری و
 مهستی و بیر کورنی منالی داو ههست کردنی به بوونی خزی و به دی کردنی
 کز پینی رو خساری ، نه یه ویت به پنی پندلو یستی به کانی ژیان رنجا و شتواری
 ژیانی بگورنی ژینی برابر دوی پر کلزی و بن نه وایی کور بگاوه دوی
 روی راستی بوونی خزیدا بکه ری و کاروانی ناواری به کس بخانه وه
 ری بن بوونی نارامکا تا بازی ژیانی هم ره نکه نه داته وه تاته مه نی (۱۵)
 سالی که بیری دیته وه سه ر و باوه ری به خزی به تین ده بیت و رینکای
 کاروانی ژیان به کوشاد نه زانن و هوالی بوئیکی تاییه تی خزی نه دات
 له کز مه ل و له ژیان دا خزی ناداته به رده ست و به نه جی خه زان تانه پیر وینن
 داوی مانه وهی شوین به نه جی کانی خزی نه کا به په ری به یامی ژینه وه ...
 دوی لیکدانه وه و لیکز لینه وه سه و داسه ری شاد بوون به کس و کلزی
 ناره زو مهندی دیدنی نیشتمانی نه بیته خولیا به کی دانه هر کاوه له کرزگی
 ده روونیا به دلینکی پر له هیوا و ناؤزی پر شادی و گیانینکی سنور شکین
 لاشه به کی ماندوو ده روونینکی هه لقر چاده وه ، روو نه کاته مه لپه ندی جی
 مه بهستی خزه و یستی ده زکان ، به لام که مه لویشی خزه مه کانی نه بیست
 وه ری سه وزی سنو و کولله نه مین و کوله که نهی ناواتی نه کرژئی و
 شریتی ته مه نی پردژواری دیته وه پش چاوودلی نه شکن و بالی کؤتری
 نارامی نه کری :

هه مووم دینه وه به کیه ک و دوودوو به خیرایان زانیم لیمپان نه گرت خو

باوه ری به کسایه تی خزی و به کز مه ل نه بیته بن باوه ری و پروانامهی

[حه سن زیره ک / ۸]

دەربەدەرى و بىن لائىى بەدەست دىتىن و ئەيىتە ھاۋرىنى وئەلە كانو تۆۋى
ھەست كىردن بە بىن كەسى و بىن ئەۋاىى لەدلىا چە كەرە ئەكا و ناۋارەىى
شاران ئەكاتە پىشەى ...

ھەسەن ئەبۇستەبىزى ژيانىك كە تامى ژيان بەدات . سور بوو لەسەرى و
ۋازى لە ژيان ئەتەھىتسا .. بەلام دواى كۆلدىن لە نىزىك بووتەۋەى لە
راستى و ژيانى ناساىى . پاش كە ز ئەيىتەۋە لە ياساكانى كۆمەل و
دەست ئەكابە « دىزى و پىر گرتىن و شەرفرۇشتىن » بۇ سۆكەر كىردىنى ژيان بوو
بىن پان بۇ سەلماندنى بوونى خۆى بوۋىن.....:

لەشازدە سالى چە نەدەر كەم تەقاند چە نەدە زىم كىرد چە نەدە سەرم شكاند
لە چە نەدە كەسم ھا چە نەدە زامدار كىرد
چە نەدە مالم بىرى ، كۆيسوانەم پرووخاند

مەشق كىردن و بەردەۋاىى لە سەر ھەر پىشەيەك شازەزىبى دە بەخىشەپ
بەۋ مەردۋە .. پاش ھارەزا بوونى لە پىشەى تاۋ براۋاھەنگاۋىكى
پاش بەردەۋ پىشەۋە ئەتىق و ئەيىتە دقاچاخچى « چارەنوسى
تەمىش مەمان چارەنوسى قاچاخچى بە كىتەپى تەمىش كە دىلى و بەندى ئەبىن
دواى بە سەر بىردىنى چوار سال بەندى بەندىخانە لنى زىر دەبىن و
بەردەلای ئەكات . ئەمىش پروۋ ئەكاتە «تەۋرىز» بۇ بەدەست ھىتتانى ئارامى
دل و جەۋانەۋەى لەش و بىر ، و ئەيىتە شاگردى شىرىنەمەنى خانەيەك
لەكەل چۈنە تەمەنەۋە پىۋىستى بە كانى پىر پىر ئەبىن ۋە پىشە كەى دادى
نادىھ ، پىۋىستى بە پىشەيەكى نوبى ئەبىن كە لەكەل ژىنى نوبى دا بىكونىن و
دەست كەۋتە كانى پىرەۋپولى پىر بىن ھەرلەم نىرۋانىنەۋە بە پىنى پىنداۋىستى
مىسكەر بوونى ژيان ئەيىتە شاگرد شۆۋىسىر ، لەلايەكى تىرشەۋە سەرى
[ھەسەن زىرەك/۹]

سوک ته بیته و بار گرانی خهرچی کهم ده بیته وه . پنج و به نای که راج ته بیته
 لانهی حه وانته وهی . تا ته مه نی ۲۴۸ سالی که ته بیته که شت که ری شاران و
 که رۆکی دواي ده وله مند بوون و سامان کرت کردته وه . رووه و تاران ، خودستان ،
 ته هواز مه مسجد سلیمان ، خوره . مه شهر ، ناپادان ، ته روات تا پنی له سنوری
 نیران ده خلیسکن و به ره و حیراق ته خزیت ، کاتن له « به سره » پرو پاک ندهی
 ته و کاتهی خه لکی به هوشی دیتته وه و ته بتوقینتی به پاشه کسه بۆ نیران
 به ره و « مجیدخان » ته که ریته وه وله « قهره موسالیان » روو ته کاته مالی برا که ی
 به هیوایه ی که هه وری ناسزو ده به ده ری به ره ویتته وه نیتز ریز ده رزی بن
 لانه یی گیانی دهرزی نازن ته کات و اهر کینی برا که وره که پیدا به ویتته وه ...
 به لام ته و دره خته ی حه سن ته مای حه وانته وهی بوو له سینه ره که پیدا به ری
 خوری هیواو تا واته کانی لن کرت و برق و کینه ی برا و براژنه که ی هیچی که متر
 ته بوو له رق و کینه ی رۆزگار له ناستی ته م . . قسه ی بۆ هه ل ته به ستن . به
 به نده یخانه ی ته که به ن بۆر زگار بوونیان لنی « هه رچه نده راستی دوژمنی
 زۆر بن هر سه ر که و تو وه به م بن به پاش روون بوونه وه ی بن تاوانی و پاک ی
 حه سن بۆ کار به ده ستانی میری ته زمان به روونی ده ره که کن . . خولیای
 که رانه وه بۆ بۆکان دلی دانه خور پیتن و ته م تاسه به ته بیته به خۆرنگ که به فری
 دووری ته توینتته وه / چونکه هه رده م هه رده ی گیانی به گاسنی دووری بۆکان
 ده کیلرا ... له بۆکانه وه روونه کاته سه قز » و ته بیته شاگردی شوئیر
 بۆ کایه ی دووه م ته م کایه به خاوه ن ماشین حاجی به کی ده وله مه ندی بیکه ی
 به بۆله ی دریتز دادر ته بن « ته ویش ته ماع کار شه خصن زۆر گیرسان » .
 رۆژنیکیان ازری به که ی حاجی ته دات به دپوار یکاو لاونیکی که نه ی « مسته فاه
 ناو ته بیته کاسه ی ته م کاره ساته ... له نوسی و ندرمه ی میری و ختیوی مردووه که
 ته که ویتته نه له که بازی و خزی ته کا به مردوودواي هه لکه و تنی هه ل بۆ ده ر باز بوون
 له زه ندرمه کان میری تن ته ته تینن روو له چۆلانی و پشت له شار دواي دادانه وه ی
 [حه سن زیره ک / ۱۰]

پەچەى شەو ، مانىك لەسىلەى ئاسمان خۇى ئەزىزىن بۇ زانىنى چىرۇكى زىانى
 حەسەن . . . نروسكايى روناكى بەك بەدى ئەكا كە ئەچىتتە شوقىتە كە ئەيىنى
 كە كە پىرىكە و خادەنە كەى پىرولايىكن ، شىرۇدىى حەسەن ، گومان ئەخاتە
 دلى پىرولايە كە وە ئە كە وە سرتە بۇ دەستىكپىر كىردىى حەسەن ، حەسەن كە
 بەھەوئى چىپە كە يان ئەزىزىن باپىكاتە نامەردى و لاوہ كە پال بەست ئەكا بە
 يارمەتى چەقۇكەى . پاش بە شىمان بوونەوەى خاوند كە پروگرتى داوئىتى
 حەسەن ولىن بوردىى حەسەن لى يان ئەو شەو لەوئى بەسەر ئەھا پاش
 بەرى كەوتى رۇزى نايىندە نىوہ رۇبە كى درەنگ ئەكاتە «تەوورۇزە»
 ئاكادارى ئەكەن كەمىرى راوہ دووى ئەكا و نامۇزكارى چوونى بۇ تاران
 ئەكەن . . . لە تاران بى دەنگ خۇى گوم ئەكا . بە ترس و خۇشارنە وەوہ ، ئەخۇش
 ئەكەوئى پاش چاك بوونەوہى خۇى ئەدانە دەستەمىرى وە «سانەك بەندەتە كرى
 لە تەمەنى «۲۷» سالىا سنورى ئىران بەرەوھىراق بۇ پىنچوئىن ئەبىرى
 لە وئوہ بۇ سلىمانى . كەركوك ، بەغداد بە بىانووى دىدەنى (شىخ عىبدالقادر
 كە پىلانى) و لەوئى لە ئوتىل «شەمەل» ئەبىتە مىوان بە رىكە ر لە رىكەى
 چەند تازە ناسىا وىكە وە (۱) ھان و بارمەتى ئەدرى و ئەكسانە (بەشى كوردى)
 (ئىزكەى بەغداد) و پاش تاقى كىردنەوہ ئەبىتە يە كىك لە ئەندامانى

(۱) حەسەن لەو ھۇنراوہ بەى كە بەسەرھاتى خۇى تىبا ھۇنىوہ تەوہ پەنجە
 بۇ «صلاح» ناوئى كە يارمەتى داوہ بۇ كە يىشتى بە ئىزكە . بەلاز
 لە خوالى خۇش بوہ [رەفىق چىلاک] بىستراوہ ، (كاتىق لە رۇزنامەى
 [براينى] ئىشى كىردوہ) كە ئەم بوودتە مۇى كە يىشتى زىرەك پە
 ئىزكە [بۇ پىلپىشتى ئەم ووتە بە ئەلىم كە خوالى خۇش بوولەو كاتەدا
 قوتايى ئەبىن لە بەغداد !!!!!!! ؟؟؟؟

ئېپى كۇراني و موسيقا ئىستىكە و بۇ يەكەم چار كۇراني تۇمار ئەكا و بەرە
 بەرە تا تۇمارىن كۇراني يەكەنى ئەگەزە ۵۶ گۇراني ، پاش دوو سىن
 سالن لەمىوار ، رىكەرى وەرز ئەين و دېتە وە سلىمانى لە شەقامى ھىمنى
 «سەيوان» ، نۇبىك «شەنەقاي مەولانا خالدا» دەست ئەكا بە «كوبە فرۇشى»
 و بۇدلىنى ژىر ئەكا تە وە چونكە ئەزانىت كار كىردن تەرزى ژيانە و بىن ئىش
 دىزى كۆمەلە كەپەتى . . .

روناكى مۇمىك شاردەنە وەى گرانە چ جا دەنگە زولالە كەى ۋىرەك
 كە تىشكەر روناكى خۇرىكى رەسەن بوو ، ئەم دەرەوشانە وەپى ئەبىتە ماپىي
 دەر دەسەرى و نازار كىشان بۇى ، ھەموشە وىك كۆمەلىك سەرخۇش پەلپى
 لى دەگىرن كە بېتە تۇمار كەر و رادوئىسان تا دەرەنگىن گۇرانيان بۇلۇن .
 تا گەرانە وەى بۇ «ئىران» دواى شۇرشى «۱۹۵۸» ، نامەنگىكى
 گۇراني يان كۆمەلە گۇراني يەكى جىنى سەرنىچ بىن تۇمار ئە كىردە وە لە
 سلىمانى تەنيا چەند تاھەنگىن ئەبىن لە كەر كوك ئە مالى ناسىما وىكى گىپرا وىتى
 لە ھەمان سالار بوو دەكەتە تاران بە مەبەشى گۇراني تۇمار كىردن بۇ ئىستىكە
 وە پاش دامەزۇراني ئىستىكە كەنى «سەنە و مەبادو تە و رىز» بەلى ھونەرە كەى دەگە بە ئىتتىن

تارام دە بېتە وە
 و بىن لانەپى

كەن ژيانى
 لە ئاوارەپى
 رىزگارى ئەبى
 شەيداي [ھىد
 دەپىن و مىدبا
 ھەست وەلامى
 (زىرەك)

پىلى زەندى]
 اش بەھمان
 ماناى دلى
 دەدانە وە و دەبىتە

مارسەرى يە كىرى و يەزەدان دوو كۆرە يان پىن دە بە خىشىن بە ناوى (ساكاروتارە زوو)
 (جەسەن زىرەك / ۱۲)

درمختی هیوایان پهل و پزدهر نه کا . میدیا یارمه تی زیرهك نه دا بۇ پتھكەش
کردنی بهر کولیک له ژبان و هونه ره که ی به زیرهك دۆستان ... ۰ پارچه کانی
نهم پیره له نابلیزی نامیلکه ی [چریکه ی کوردستان] دا گردنه بیتتوه و له
سالی ۱۹۶۶ ی زایینی نه که ویتته بهردهم خونته ران . نهمهش ده رگای مه یته تی
لن نه کاته وه و به په له پر و زکن هه لدی ، له کۆتایی هه مان سالآ دیتتوه «عیراق»
بۇ (پینچوین . نه ویله . بیساره . ماوت . که لاله) وه نه چیتته به غداد به نیسای
تۆمار کردنی چهند کۆرانیه کی نوئ . به لام دوا ی هیوا برانی له م کاره دیتتوه
شاری سلیمان ، ئیدی ، له ناوچه کانی کوردستانی عیراق وه که به روانه نه خوایته وه
گۆرانیه کانی نه کاته دیاری بۇ هه موو ناسیا وو نه ناسراوی چونکه نه یزانی که
هه موو گولن نه نجامی سیس بوونه ته نیا یادگار نه بن . حه سه ن بووه سو مای چاوی
هه موو کوردی ، هونه ر وده نگه به سۆزه که ی بووه ته هه ویتی نا هه نگه کانی
خه لکی که ده گیران له هه موو شابی و خوشی به کا ، نه یزانی که تازه هونه ره که ی
سامانی که له و ته نیا هی شو ی نی به ، هه ست کردن به ناواری نه بیتته ووژه و
پالمیزی که که ژاوه ی هونه ره که ی پنی پیش نه خست ...

به رز بوونه وه ی زیرهك تانه ی سه رچاوی زۆر ناحه زان بوو نه مهش
کردیه کاری که هه ول بدن بۆ تووند کردنی له به ندیخانه تاله مانکی [۱ ی ۱۹۶۷ ز]
له ریکای «قلیاسان» ی نزیك شاری سلیمان نه کیری و نه بری بۇ ایکی کۆلیتتوه
لژی تاله مانکی « ۹ ی هه مان سالآ له ریکه ی «خانه قین» وه نه در بیتتوه به
میری «نیران» وه به ندی در ژمه نه کیش تاما وه به کۆر

کانی بهر نه دری رووبه رووی راستی تال و دل ته زین بووه وه چو بکه
نه وقریشته به ی که له بیایانی ته نیایی وین ئومید پابه به زه یی و خوشه و یستی ژبانیکه
نوی ی پنی ته به خشی و قو لای نازاره کانی زیره ک نه رمانو له تاریکه با ددستی
نه گرت . ئیستا وازی لن هینا وه درمختی هیوای ره گ کیش کردوه .

هه له ی دوین و ترسی سه ی و نه شه که نه جیه و ژانی به رده وامی ژبان «زیرهك»
[حه سه ن زیرهك / ۱۳]

سان له ئيش نه كرد ، له سالانى دواى ته مه نيا كه ته نيا ده بيته وه له نوريك شارى
 [بسانه] له كوردستانى ئيران چايخانه بهك دانهق و رۇزى خۇزى په يدا نه كا
 نه خۇشى بى چاره و كوشندهى [شبر په نهجهى خونين = سرطان الدم] . نه گه برا
 به دواى مرؤئيكى اينهاتوى خۇشه ويستا كه كۇچى دولى به كهى بيته دانى
 گرانى سەردلى مه مووه ونه ردوست و كوردىكى زيرەك ويست بۇيه بووبه توشى
 [زيرەك] ي هونه رمه نده وه دواى تلان وه به كهى زور هه رله مانگى « ۳ » [۹۷۲]
 له نيوان نه خۇشخانه گانى [تاران و بـ و كسان] داهاتوو چۆى پـ نه كرا تاله ته مه نى
 [۴۶] سالىاله رۇزى [۹۷۲ / ۶ / ۲۶] كۇچى دواى نه كا ۱۵ اخيزانه كهى له گه ل مه مووه
 هونه ر دۆستان و گه لى كوردىا هيشته وه بۇ ناسز روداخ نۆشين دلى پوپياوه نى
 له ليدان وه ستاو [ساكاروناره زوو] مه موولا به كهى چيبيشت له گه ل جيبانى هه ژوناسزدا

له و كاتهى خه لكى
 به ره و كوستان
 نه چن بۇرا بواردى
 چه ند رۇژىكى
 ژيان به خۇشى ،
 سه دان حه سه ن
 دۆست پرويان
 كرده گۆرستانى
 [ناله شه كينه] ي

به رامبه ر [بۆكان] وبه دل شكايى به وه ته ربه ده يان سپارد به خاكى خۇشه ويستى
 له سه رد اخوازى خۇزى له كۆتايى ته م به شه داله كه ل دكتور ممتى زاده دا نه ليين ؛
 زيرەك زۆرت كرد خزمه نى هونه ر ژينت له پيتاوه هونه ر برده سه ر

(۱) پروانه ژين ژ. هى « ۸۴ » ۹ / ۷ ۹۷۲ « محمەد حه مه باتى
 هاوكارى ژماره ى « ۲۳۶ » ۹ / ۲۷ ۹۷۴ « محمود زامدار
 « حه سه ن زيرەك / ۱۴ »

بەسەرھاتى بەھۆنراۋە

ھەممۇ سائىكى ژيان چىرۋىكىگە ... چىرۋىكىش پارچە بەھى زىندوۋى
ژيانە ژيانىك كەسەر تاپاي دەردە سەرى و يىلانە يى ئاۋارە يى ناسۇر ھەژ
چەشتن و دەربەرى بىت ... چىرۋىكە كانى كارىگەر تر ئەبىت جۋانترىن
چىرۋىكىك لە ژيانى ھەرمەردومىكا ئەركارە ساتانە بە كە بە تېكە لاۋى فرمىسكى
چاۋو ھەنسكى گرىبان ھەناسەى بۇر كروز كلوى ئۇمار بىكرىت ...
و ئەۋچىرۋىكەى ھەردەم لەدلى خەلكىيا لاۋە ئەۋ بەسەرھاتە بە كە
بەخوۋىنى ناۋ دلىكى پراە زوخاۋى پەنگ ماۋ ئەنوسرىتە ھەۋە زىرەك بەسەر
ھاتى خۆى بۇ كر دوىنە تە چىرۋىكىك بە شىزەى ھەلبەست ئەم كارەش ئەك
تەتيا جى شاناۋى و بەرېز گرتنە كە مەۋىكىكى نەخوۋىندە ۋارى ۋەك زىرەك
كارەساتى پۇۋگارائى بكتە كلرىك كە ئووزوخاۋى دلى ھەلبېرېۋىتە سەر
كاغز ۋەك پەندىك بۇنەۋە كانى ئەمپۇسبەى ۋەك زىرەك وتوۋىتەتى:
« ئەم چەند وشە بە كەلەم چەندلا پە رە بە دا دىارى كراۋە ئەمەۋىت بىتتە ھۆى
نەسىجە تىك ئەك ھەربۇتۇى خوۋىندە ۋار بەلكو بۇ ھەم بۇرلە كى كوردەم » (۱)
ھەروە ھالەتە نەرىنى «چرىكەى كوردستان» : ناد كئۆرمە جەمەتلىق مەتلى زادە وتوۋىتەتى
«كەك خەسەن زىرەك بۇنەۋەى چەلۇنایەتى ژيانى بە ھەموو كوردىكى نىشتەمان
ۋىست ۋە ھونەر پەرۋەر بىناسىنىت كورتە بەك لە پاردوۋى ژىنى تالى خۆى ھۇناۋە تەۋە
مىنىش ئەلنىم زىرەك كە بەزىرە كى خۆى «زىرەك» ى بەسەرلەرلەر ھەرقەندە
لەخۆى بىستراۋە كەلە باۋكى بەۋە بۆى ماۋە تەۋە » ۲ : جىنى شاناۋى گىشت لا بە كە
كلتىك بەچاۋى رېزەۋە سەبرى ھەلبەستە كانى زىرەك ئەكەين لەدوۋ
پروۋە ھەلى ئەسەنگىنن بە كەم ۋەك بەرھەمىكى دانستە ۋەدوۋەم ۋەك بەرھەمىكى

۱] پروانە چرىكەى كوردستان ل ۸

۲] پروانە ژىن ژمارە ۸۳ ى سالى ۹۷۲

[خەسەن زىرەك / ۱۵]

بەھۆنراۋە

جوانی بلیمه تیکی نه خوینده وار:

برام «سه» یه «وختانو» نامین «دایکم
خوشکم دسار» به کاک «مینته» کاکم
دایکم میزدی کرد ، زور به ده سنت و برد
بزنی ده فرزند . ده یکووت مانکا آمد
خهلکی بزکانی اینمان خه بهر کرد
سه بارهت به میترد گشتمانی ده رکرد
له کار کردنا زور نه مکرد په له
له بهر بن کهنسی که وتنه نه وه له
مانکی «شهن» من بیگاردم کرد
نه منیشی تار کرده ردی وشارم کرد
بوومه چاو ساغی مه لاین جانیز
[حهسن زورهک / ۱۶]

خهلکی بزکانم ، کوردی خوین پاکم
نام «سه» نه ، باو کم «عیدالله»
دهستی ته ده ریوو ، بایم کچی کرد
به و جزره مالی نیمه می به تور گرت
خوشک و برامی و ده به ده رکرد
پتاغی مالی له بن دهر هینسا
ههشت تو ساله بووم . بووم به ده مه له
له مدی بوته ودی ، له شار بوته وشار
تسایزده سالی تاوا کسارم کرد
براکم گوره بوو کچیکری رساند
تاریووم هه لاتم رووم کرده «سه» قز

[حهسن زورهک / ۱۶]

مهلا، چ مهلا؟ به توانج و بوختان
له دولده ساله بووم به قاره چي
حەق «۱۲» شايي رۆژ تا نيوارى
له «۱۳» ساله په يدام كردبوو نيو
چون ورده ورده بۇربرو سەرى ليو
پشتاله ئولايى باش رووم كرده كيو
رۆژيك له مەدى به وپۆژيك له شارە
هيج نەم دەپرسى خراپى و چاكى
ژەهەيكەم دەخوارد زۆر به چاكى
له «۱۵» ساله فكرم هاته سەر
دەم كوكولبراكان كولاخوشكە كانم
كوانج جيران و كوا خزمە كانم ؟
مەروم دینهوه بەك بەك و دوو دوو
گوتم كەواپوو، رووبكەمە نيو چوو
دوو بارە مەروا كەوتەم شەرىيى
به بن دوكتۆر و بن دەلو دەرمان
به كنى بن كەوره كە بهرە لا بن
مەر كەسەن دايك بن رحىمى وای بن
له شازده ساله چەند دەركەم تەقاند
له چەند كەسم داچەندم زامدار كرد
به «مەرغە» دا بووم به توون چي
شەوئيك كە گيرام مردن لای وى چي
«هەتا» «۲۰» ساله كەس نەى گووت تۆچي
له «تەوريز» بوومە شاگرد «تەنادچي»

له جياتى ئامانج كرديشمى به دز
ئيتىر له كۆترو، من له وناووم چي
ئىدى له و ريسەو من له وناووم چي
نەم دەويست كەسە من بكلا بهختو
له چوارده ساله رۆژيم نيو به نيو
چونكە غور بووم وه كو فەخرە ديو
بن شوين بن چي كە بن لانه و بن خيو
هيج نەم دەزاني پاكى و ناپاكى
ژەمىك ليم دەكەوت لاش و كەلاكى
خۆم رۆژاندهوه جلم كرده بهر
نەى كو، وه تەن و خاكى بۆكسانم
بۆ دەره دەره بووم له نيشتمانم ؟
به خراپيان زانيم ليجيان نەكوت خوو
دۆستى تەدويميم پاك له دەست مەر چوو
نەخوش دەكەوتم له بن طەيبى
چونكە بن كەس بووم نە بوو جيبى
وهك منى لى دى و ژەحمە تەچا بن
دەبن بهم چۆره ريل و ريسوا بن
چەندە دزيم كرد چەند سەرم شكاند
چەند مالم برى كوزسوانەم رووخاند
رويشتمە تەوريز» و بووم به قاچاخچي
تا رۆژانيان دام بەدار و قامچي
مەر كە بهر يان دام بووت وه كونهى چي
پەنيتم كنى بوو پاك مەر چي و پەر چي
[حەسەن زىرەك / ۱۷]

رژژئ حەقەم چەند؟ بېستو پېنج قران
چېم بۇ لىياس بووچى بۇ كرايه خان ؟
ئەوئەندە كارم كرد بوو بووم شەل و كىتر
نەم دەدا خواو و نەشم دەستان باج
چەند پەندەم دى بووم بە اېه بېستو چوار
روم كرده تاران بۇ ئىش و ، كار
بىن كەس و بىن دەر كەيمە [تاران]
مەئووس و بىن كار ، بىن پەول و بىن نان
چومە ئەواز و مەسجد سلیمان .
ھەرچەند كەرام كارم دەست نە كەوت
شەو پەرىمەو و بەدزى بۇ بەسرا
چەندە فریب و بىن كەس دە كوژرا
و وتم و اچا كە بچمە و ئىران
پە كەس رە ماتمە چەم « مەسجد خان »
دل پەر لە ئاوات ماتمە لای برا
براو براژن . برازای جوانم
ھەرچەندە مەل و دەدا ، دژو و اجز بووم
براژنم و وتى و اھات [كۆلكنە]
بوومە تۆكە ریان ، بوو بوومە كاردار
سەرەرا رولنیم برا كەم كزە
پېم كوووت براالە : من كار كەوم
نە مەسە دلە غەت لە پیاوی بەدخو
ھەقە كەم چەندە بوو تە چل تەن
كەھانى لىن دام بەداس و بەشەن

چى بدم بە سیغار چېم دەدا بە نان
ئاوادم كۆزە راند ، مرسولمانە كان
ھانمە دەر ، بووم بە ، شاگردى شۆفىر
مال و مەنزىلم قولنجكى كەراج
باز بىن ھەقل ، بىن شەرم و بىن ھار
ناكەى بەم جۆرە ، ھاوار سەدھاوار
چەند شەو نەخوئەنى ، چەند بە فر و باران
ئېنجا خۆم كوتا بەرە و خووزستان
تا « خوورە مەشە ھروشارى ئابادان »
نە لە كارخانە و لە شەرىكە تى نەوت
ئەو وەختە لەو بىن زۆر زولم دە كرا
ئەمئىش لە ترسان كارم بۆنە كرا
بەرە و دوھانم دل پەر لە كریان
ھاتمە لای براالە ، قەرە موو سالیان .
ئابراژنى باش بۆم مەل كا چرا
ئوان دەلە مەند ئەمن بىن تانم
« والله » لاویكى پا كوتە مېز بووم
براژاش ووتى چەند نەسپىن و ونە
بەشە و ئىشكچى ، بەرۆژ بارو كار
براژنم ووتى كە « حسن » دزە
بۇ تۆ كار دە كەم ، وە كوسپەرم
چونكە برا كەم ، زۆر زىن سەفەت بو
كە داوام لىن كرد بىن و تم « بۆكەن »
ووتى كالى بەم پارچە پارچە ت كەن
[حەسە ن زىرەك / ۱۸]

برایم کنی یو؟ پیایو حاجی خان
شوقیره که مان هیچ نه بوو مه حتمل
ووتی یو واکا نه حاجی خانه؟
قاوه خانه بوو کانهی سه فوری
هرچه نده کؤ که باش خسته بوو بهری
چهن چاییکمان خوار دوه کوژاری مار
هالم ناسو و نيمه دیوانه
کوره کهی محمود چو بوو سه رر کاب
چوم پشه نر امان زور چشتو چالاک
با ره یی خودا ره حتمه تم چه نده
نه من بهم نه وعه که و تمه نه م به نده
ماشین پرده ووروی سهره و خوار
فهرمانم گرتوو نه ما زور ناچار
دیواری حاجی نه و نه یمور زاده
نه ولا کهم شیو بوو بنده ستم جاده
من بن خه بهر بووم له «مسته فا»
یو من وانه بوو نا نه ماشینه
مسته فا که نج چ شیرین لاه
ته ماعی حاجی ناوا پرخوین بوو
جه وان چ جوانی صاحب دوز کیران
ته نک به رورق دایک وک بریان
[مصطفی] ی نا کام جیرانی خیر نه دیو
خودالنی خوش بن به زدان انشاء الله
ختم کرد به هر دوو وک ریوی تو پیو

کوشی : وامه رۆ ده خیلیم ناسمان
رقی ه لسا بوو کردی پهله پهله
نه رزی گرتوو و ته مای ناسمانه
من چومه زووری بووم به مسته ری
له دلم دابوو ماشین خه ته ری
له ره نجی ماشین بوو و روین شیت و هار
چه نده به دبه خست بوو نه و قدیم خانه
به رامه رسا حسیب و اشاره کهی تیکاب
ناهم زده حتمه نه و ما نده و هلاک
ماشین دهر قی خه لاس بوو دنده
چاوم نهی دهی راستی یسا که نده
وهک مایش که حلالن مه لی گرتوو و غار
چونکه ناش بووم بشوم بوو بوو سوار
کردم به سپهر نوزیم پیندا دا
چونکه به شو کام که تم به لادا
کوری محمود بوو دیشا بووی خه فا
مچهی بزی په و هه تا پشتینه
کیرۆدهی که ردون خستی به تم داوه
ریشهی ربنده کی مچهی براوه
پشتی باب شکا و مالی ویران
به وردو درشت که و تنه تور بیتوان
واله دو نیاروی سو تاوو برژ...
خه تام تیا نه بوو به کلام الله
وه کو شه خصینکی هیچ دونیا نه دیسو

گوتم و اچا که خوم کم به مردوو
منیان دهره نیناچه ندره فیک و دزست
مه ر کهس به جزئی نسهی ان ده کرد
ناگری کرد ماشین چ بار چ ته که ر
من که که و تپووم هانن پاسه بان
عالم سه ر پاکی که و نه مشتو می
که و تمه سه رده ستیان وه کو تو په خر
چونیان فر اندم پاسه با نه کان
خوم کرد به مردوو که له کم وه شان
گوئی مردوه حه سه ن به سته زمان
حه مبالم کن بوو؟ سه ایم با نه بی
نهو که نهی به رزا بتیری پاسه بان
سه قو به له دبووم پاک کولانه کان
مالی خزمان بو؟ که و تمه پیا پیا
چهن ر نیان گرتم سه ر یازور دژ بان
روم کرده کئیوی لای کان فی یاز
مانگه شوی خوش دیم له دور که پری
جه حیل و پیری اینم کردن سلاو
کور سیای نابوونه خه و تپوون ته و او
په کینکیان جه حیل نه و تریان پیر
له پشت که پره که زور سه ر ته بان کرد
پنم نه دان نه مان وه ک شیری سه ر مه ست
گوتم و انا بی کار ده که ن بن مه ست
چه قوتم دهره نینا لیم نه کردن پاک

وه ک دهره رده دارن یزی بکه ن نیشوو
ژنان کم ما بوور و و تم که ن وه ک بوست
ماشین بهم جزیره نا و انا گری کرد
چه هه نه م له خو شار که و ته خه ته ر
نه منیه و ژاندار سه ر یازور ، دژ بان
که پز بان دامن به کجار کتوپر
ده ورم گیرا بوو به ژن و کچ و کور
نیداره کوئی بوو؟ به ززی با وه خان
سه ر پاسه بان بوو نا دژان سه ر یز خان
ده بانک که ن دو کتر کواده و او ده رمان
چوان هلی گرتم زور به شینه بی
من و سه ایم بوین به جوت سه ر دو کمان
بین په روار ووم کرد له مالی خومان
چه نه که له کم دا له یوستی نازان؟
دهر چوم له شاری ویه کسه ر تیم ته فان
به لکو بویه کتی بکه م رازو فی یاز
نم زانی فکرو کاری و ده کرن
چون دوونه فیر بوون و او دا بانا و
ناگر نابین منم ان قه و ما و
گو تیبیان به خیر بی بی به را و ته کبیر
رایان نه وه بوومن بکه ن ده سکیر
هه ستام له جیم و بی په روا و سه ر به ست
خوداده یزانن ده تان که م قزل به ست
جه مینم کرد وه ک پلنگی چالاک
« حه سه ن زیره ک / ۲۲ »

که کورم واکرت پیر که و ته هاوار
جه میل پاراوه و داوینی بادام
ووتی به خیرینی تهی کاکی میوان
له جوابدا ووتم براوو با به کهم
من خۆم نه قلم کرد پیشه و کاره کهم
نه مجا دانیشتن لهم شانه و شانم
که وشت له سه رچا و نه ت به کیانم
بانووتن بینم تیکه سیغاری
که زانیان من له وئی به کارم
شه و کار که یشته کاتی نیوه شه و
ووتی کورم کهم نه مجار به یانه
دهس و دهس ماچ بووزر به دلینکی خوش
دهستم دا کیتی به ره و «مو کریان»
که من تیغ کریم و ایوو بووم بن هیز
کهم له شانم دا بارانی پر پیز
دول بانکی عه سر که یشته «ته وریزه»
خه به ریان پن دام واده تکهن ته عقیب
زه حهت باره حهت که یشته تاران
بن دهنگ بن خه به رباش خۆم کرد گوم
له پاش دوو ساله کرتیم نه خۆشی
عه زمم جهزم کرد دلم تنی کۆشی
هاتمه و «ته وریزه» چورمه مه باباد
ته پارامه وه که بمدا نه جات
بهس ده ستوری دا بۆلای باز پرس

ووتی نینساف که تهی برای ریوار
سه ری دانه واند جوان خۆی این لادام
مه بن عقل بووین بیوره نامان
منیش دهره قتان چاری چاده کهم
ووتم تاگری کرت لۆری باره کهم
پیر وتی سه دسال بیه میوانم
نه منیش لهم کتیوه واتووتنه وانم
هیشتا شه و زووه ، دانیشه چاری
نه میجانی کز شان ریک بخه ن کارم
پیر به زمانی خوش ههستاندسی له خه و
پدوره کیتی و مه ل کرده چوار «نانه»
شه رتم کرد تهی پیر نه و کهم فه رامۆش
بۆ نیو به کرده و لا کانی «سیران»
هیچ کهس نه م بینم به دزی و به پارین
له وانه باشتر بچمه ره «ته وریزه»
رووم کرده مالت هه لستان به ریز
بچۆ بزه تاران» به لۆری یا جیب
خودا که وره بو نه یخسته داوان
سرویسیم ته کردله تاران بۆ قوم
بۆ براو که سم کردم به رۆشی
مال و ته ساسم که و ته فرۆشی
له لای دادستان کردم عه رزو داد
واش تنی نه کرشام بمدا تنی خه لات
جوابم دایه وه زۆر به نه ترسی
[حه سه ن زیره ک / ۲۴]

شتيكيان نووسى بۇ شەھەر بانى
تۆمانىم كىتھا زىندان بەخەتا
ئەم كەين و بەينە سالىك بروتەواو
بيست و خەوت سالەم ئەواھانە بان
زانىم ئە تاوا لىد ووشك دەين خوئىن
يالە بۇ پىنچەوين يا بۇسلىمانى
ئەم كىرە ئىرانىم ئاوانە وەلام
بووم بەمسافر چووم بەرەو «كر كوك»
كوتىم غرىبىم و ابووم هەلودا
«بغداد» پاك كەرام شارخ، چاخانە
باش كارم ئە كرد رۇژو شەوانە
مسافر ئىكمان كەمام «چەلال» بوو
خۇپىرىش نە بوو پىن بان دەكوت «مام
سەلاح كور» بوو پىنى كووتىم بدوئى
پىنى كوم برايت بەم بو [رادوئى]
پىنم ووت ئەى برام ئەى لاوى چەسور
چىسىم نىە و خەلكى ئىرانىم
بىردىم بۇرادىو بىن منەت بەكىان
جوان ناساندىمى بە عادل عرفان
كوتى برام كوردى؟ تۇش لەخۆمانى
كە بەندىكىم كووتى بەدلى پر كىران
كۆتيان بەراستى لەھجەى شىرىنە
چەندە رىك خەروسە داى خەمكىنە

من خۆم تەسويل داپە بەشىمانى
دەولت بەخشىنى پىن كردم عەتا
چا، چۆن پىر نەبىم چۆن پىنچىم لاو؟
چاخۆت كۆمەك بەخوداى «لامكان»
پىناوم پىنچا بۇ شارى پىنچىوين
مەموو كەس ئەى كوت كا كە ئىرانى
نە حاجى زادەو نە بەچكە مەلام
ئىرانى بىكىر بوو هېچ خۆم نە كردسوك
بچمە زيارەتى خەوسە كەى بەغداد
بووم بەشا كرىدى مسافر خانە
لە ئوتىل «شمال» كە جىنى كوردانە
بە كچار كەنجىكى بە بىق غەلال بوو
كورىكى شىرىن وە كوشە كرى خام
بەخوا نازايە شەور رۇژ ناوئى
مەولت بۇتە دەم بەلكو بۇت بلوئى
لە بردنى من هېچ مەكە قسور
مەشورم [زىرەك] ناوازى خوانم
جوان رەتى كردم لە پزايەسە كان
مەمە كارە بوو لەرادىوى (كوردان)
ئابۇ مان بلىن بەنتى كۆرانى
لەخوداوە چەركىان بۆم بوو بە بىران
بەلام داخە كەم كە بىق تەمىرئە
چەندە بەچۆش و چەندە بەتەنە
«حەسەن زىرەك / ۲۴»

نۆركىست كه هاتن هه موو كويزوشه ل
 يه كىك عودى بوويه كى سازيانه ي
 يه كى به «جميش» نهوى تر «وييه لون»
 نه ماما دادله ده ست «داييره زه نكى»
 مه خله س دامه زرام له به شى كوردى
 زولمىيان لى كردم مانكى «٦» دىنار
 نه وابه م چۆره چهن سال غوربه تى
 هه رچه ند غه رىب بووم بووم هه لوه دا
 مه خله س «٥٨» مالم به جق هيشت
 مال و زىنده كىم له خۆم كرد ويران
 له خوشيا كشتيان كه وتنه په له په ل
 يه كى به «قانون» نه يكوت بلى ده ي
 هينده به سۆز بوو دل ده بووه هوون
 هه ركه س به نه وعى كرت بوويه چنگى
 له رادىو «بغداد» هيجكار به مەردى
 مانك له گه ل مانكى زيادىان كردناچار
 چه نده بن كه سى و چهن بن تا قه تى
 نه ماما دۆستم خۆش نىوم كرد په يدا
 هيجم نه هيتنا به نه زمى خوى چىشت
 زۆربه فخره وه هاتمه وه تىران

حەسەن لە ئامەنكىكا له كانى سارد

زيرەك و ھۆسپقا

بەخشىمىنىكى دانىسقىھى پەرورەدگارلە (زيرەك) دا
رەنگى ئەداتەۋە ، تەۋىش بەھرەى دەنگى خۆشى
ھۆنەرى و ھەست ناسكى و ئاواز سازى بە

لەم دوايى بەدا بۇزاناكانى بايۇلۇڭى دەركەوت كە ھەندى پۈك
خوليايى ئاوازي مۇسپقان . . ۋە مۇسپقاش يەككىكە لەھۇكانى كەشەوخىرايى
نەش و نما و مسۇكەر بوونى پىكە يىشتىيان . ۋە ھەرۋەھا دەركەوتوۋە كەچەن
چۇرۇك پۈك تايىبەتى ، كەربە ئاوازي مۇسپقا بىشپىرئىتەۋە و كۇش بىكرىن
لەزۇر لاوازي و پوتانەۋە بەدور ئەبن و بەرھەمىكى باش ئەدەن بەدەستەۋە
چ لەبەر و تۆۋ و چ لە كولى چۇرا و چۇرا

پۈك ھەرچەندە زىندەۋە بەلام دەروونىكى فراوان و زىرەكى بالادەستى
نى بە . . كەر زىندەۋەرنىكى ئاۋا ئەۋەندە پىۋىستى بە ئاوازي مۇسپقا
بىن بۇدەردانى زەھەركانى ئەشكەنجە ، ژپان ... ئەين پىۋىستى و خوليايى
مرۇئىكى خاۋەن دەروونىكى فراوان و سىزىكى ناسك و زىرەكى بەكى بالادە . .
ناچ رادەپەك بىت . . ۱۱ زيرەك ئەم پايان و سىنورەمان بۇدىارى ئەكا:
مۇسپقا خۇشى رۇخى بەشەرى ساحىبى دەست و پەنجەى كەۋھەرى
دائەۋەى پروسكەى رۇش كەرى ھونەرەكەى لەئاۋىتەى بەرەو پىرى
ھاتى خەلكى بۇھونەرەكەى ئەبىش و بەھاۋىتە = عدسە ى ھونەر دۇستى
لەھونەرەكەى ئەروانىۋدان بەرە دائەنى كەكۇرانى بىن مۇسپقا يەكەيەكى ئاقەۋلە
تۇركىتتىر امدم لەسەر قەبرە كەم بىت دەنكى ئەۋات بۇ ھونەرەكەم
ئابى ئەۋەش لەيادبەكەين كەزۇر بە ئاوازي كۇرانىەكانى لەدانانى [زيرەك]
خى بۈۋە دەنكى زيرەك لە خۇيا ئاوازيكى مۇسپقا يە ۋەك دىكتۇرسىدىق
[حەسەن زيرەك / ۲۶]

مفتی زاده له نافرینی چریکهی کوردستان» دانه لئ :

[دهنگی زیرهك بزخوی دهزگایه کی نور کینستری کوردی به چونکه له هر چر که به کیدا چوند جزر ناوازی موسیقا ههست ته کری]

کولن باله پره نکیشاله گولیکه تر بچن به لام بژن و به رامه ی خوی هه به وه کولی ناوچه به با له کولی ناوچه به کی نریکا له رهنک وشپوده دا به لام ره سه نی جیا به هه نامرازیکی موسیقا ناوازی دهنگ و دهنگ دانه وهی نایبه تی هه به وه نامرازی هه ر ناوچه به کی دیساری کراو بوون و جیا به تی خوی هه به زیرهك کاتی باسی نامرازه موسیقایی به کانی کیتی نه کا نایه نامرازه کوردی به کان بتویینه وه به لکو جیا به تی و نایبه تی به که ی باس کردووه چونکه نه زانی که به شیکه له که له پور که به کینکه له بنه ماکانی بوون و مانه وهی نه تا وه

موسیقا! خوشی روحی به شهری
 نۆر کینستیر! مردم له سه رقه بره که م
 موسیقا! شهرته هاو پرازم تۆبسی
 موسیقا! هه رتوی روح و گیانی من
 موسیقا! به سه ته و نه غه—هه و کۆرانی
 لاده بهن غه م و ده بهن دل تهنگی
 نه ماما داد له دهس دهنگی [کزنقون]
 نه وهل «ویبرافون» دووه میس «نه رگ»
 نه وه لییان [سنج] و دووه مییان (بانجۆز)
 «هارمۆنیک» «وه ختن» که ریته دهستی
 زه مانن که ر دی سه دای «ساکسیفون»

ساحیبی ده سه و به نه جی که وه هری
 بیت دهنگی نه واه بۆ هونه ره که م
 پاش مینیش ده مسازم تۆبسی
 موسیقا! خوشی بۆ ژیبانی حسن
 مردوو بانگ نه کا له قه برستانی
 هه ر کهس به نه وه عه ده بیستن دهنگی
 به شیده ت ده دا جوابن به به باسۆن»
 پیاو نه جات ده دا له غه م وله مه رگ
 پیاو پرزگار ده که ن اه شین و پۆرۆ
 ئینسان . نه خاته هاله می مهستی
 له دهنگی ده پستن به رده می [میکروفون]
 [حه سه ن زیرهك / ۲۷]

تەواى [قەرەنەى بانك دە كا «طنبور»]
طنبورنە جىيە سەدەدەى زۆرگەرە
دووتارو گىتار شاگردى سىن تار
ئافەرىن سەنتور دە نىكت چەرخۇشە
دەنكى مائىدۆلەين گىرەمەى تروھىپىت
وختىن دە بىسىرى دەنكى «كرتىر باس»
دەنكى «دەبەك» سەدەى «دەزولە»
دەنكى «دەف» چاگە بۆدەرۈن شەكان
دەمۆل وزورنا خۇشە سەجەرى
يا لە بۇ سوارە لە بۇ شەرەكەل
لەخە وھەل دەستىن ياران خەرامان
ئەمما «كە مانچە» دە كافىكە فىك
ئەمما دادلە دەس دەنكى «بالە بان»
شەمال تايبەتى دەستى شوانە
سەدەى «فلوت» دى چەندە بە لەنكى
زەربو دا بىرە كەردىنە سامان
چەنگە مۇسقىكە چەندىن قەرن پىش
ئەمما داد لە دەس (جازى) نە رەنكى
ويىە لون سل (دەدا سەدەى دل تەنكى
ايبانۇ) شای ھونەرۈ مۇسقىقە دارە
(عود) كەربانك دە كائەوى ھۆى قانۇن
(ئاكۆردۆن سەدەى لە چەندىن نەزمە
ئەمانە ھەر كام بە سۆزى سازى
مۇسقىقەى كوردى دەرازىننە وە

پەردەى كۆز دەدرى لە نىك ولە دوور
دەنكى مەجزوۋە پەردەى لە بەرمە
دەنكىل ھىندخۇشە لە دل دە بەن بار
صاحب ھونەران دە كەى بىن ھۇشە
دەنخاتەخە يال سوارىى ئەسپى كۆنەت
دەنكى لىۋەدى بە ھەزار تەماس
دەنخاتە شايى و ھەراۋ ھەلە لە
بۇ سۆفى و مەرىد بۇ قور كىشە كان
سەر لەسەر سەرىن بىتكا خە بەرى
ئىنسانى بە زەوق دەخانە كۆنگەل
دە چنە ھەلپەر كى بە ھەلە داوان
دلى جوان و پىردىتە چىكە چىك
شوان دىتتە رەقس لە دەشت ولە بان
مۇسقىقەى كوردان نەغمەى كۆنستانە
بانك دە كا برام «دائىرە زەنكى»
بە بىن ئىختىيار دەمكەن سەرگەردان
وختىن ان دەردى دل دە كاتە كىش
كەر ھونەرەندى دە بىكرىتە چىنكى
پروانە سىمى ، بېيىستە دەنكى
خۇشترە كۆل شىت (ويىە لون) (تارە)
سىمى دە لەرزى دل دە كا زە بوون
(جونپوش) كاسەى چەندىمى چەزمە
بۆت دەكەن بە دل راز و نىازى
رېشەى دل بە جۇش دە لەرزى تىننە وە
«جەسەن زىرەك / ۲۸»

گۆرانیه كانى زيرەك

ئەوئى بەدوئى فەرھەنكىكى گۆرانى فۆلكۆرى و
پېشمانگە يەكى ھۆنراوئى ھەئبژاردەئى تەرۇبرا
ئەگەرئى ، گەشتى بىكا بەناو گۆرانىيە كانى زيرەك

كەر بە چاويكى سەرنج و مەبەستەو برونرئىتە كۆرانىيە كانى زيرەك
دەر ئەكەوئى كە ھەر يەكە . مەلبەستى كۆرانىيە كانى چيرۆكىكى پىر ناسۆر و
ژانمان بۇ ئەكئىرئىتەو . . . ئەو كۆرانىيەئى كە مەلبەستە كەئى لە دانانى خۇزىئى
ئەوا ئاويئى بىن خەوشى ھەست و سزى يەئى . . . وەكارە سات و بەسەر ھانى
ژىئى سەر چاوي ئېلھامى ئەم كۆرانىيەن . وە ئەو كۆرانىيەئى كە مەلبەستى
ھۆنرىكى ترە وەنەم ھەلى بژاردەو بۇ كۆرانىيە كانى بىن كومان لەكەل مەلچوئى
ئاو خۇزى و زەوقيا كوناچاوه و خۇزى ژىئى پىر كلۇلى و ھەست كۆردنى خۇزى تىيا
بەدى كۆردە

ژمارەئى كۆرانىيە كانى لەھەزار كۆرانى بترە . : جا لەراد بۇ ژمار كرا
بىن يان لەو ئاھەنگانەئى كە بەشدارى تىيا كۆردە و تىيئى ، دكئۆرمقتى زادە
ئەئىن [كاك زيرەك تا ئىستا نرىكەئى « ھەزار » كۆرانى و بەستەئى لە رادىئى
كۆردى عىراق و ئىران ژمار كۆردە] وە سۆرە زامدارە لە ژمارەئى [۲۲۱]ئى
دەئاوكا ئىئى سالى [۱۹۷۴] دا ژمارەئى كۆرانىيە كانى بە نرىكەئى [۱۵۰۰]
كۆرانى داناو ، بە ھەر چۆرىك بىن ھونەرى كۆرانى بىئى زيرەك ھىئندە
پەسەند كراوه و پىشوازى لىن كراوه كە ھەموو لاپەك و ھەموو مالىكى كرتۆتەو
لە پەرئەمە پەراى من ھەر ژمارە يەك بووتى بۇ كۆرانىيە كانى لە راستى يەو و دورە
چونكە يەكئىك نە پىئوانىو كەسەر ژمىرى كۆرانىيە كانى بىكا بە گەرانى كەش
(ھەسەن زيرەك / ۲۹)

چمن نزرکه گانی . وه خوالن خوش بوو خوشی چونکه نه نیا مه بهستی خرمنه تی
 هونه رو رازانه وهی باغی کوزانیه کوردی به کان بووه و کوئی نه داوه ته
 ژماوهی کوزانیه گانی ... ، وه زور بهی کوزانیه گانی هر چه نده (بهزم) ه کی
 وه (ناواز) ه کی جیساوازه به لام دوو پات و سن پاتی کردوتهوه . .
 سزای رزنگاری دل رهق و بهر بهرچ دانه وهی کاره گانی دوای کزنه دانیکتی
 بهردهوام .. : دل شکانی له مه موو لایه که وه و داخرانی نه و دهر وازانه ی که روی
 ناوانی تن له کردن چکه دهر وازه ی خهم و خه فته ، که مه همیشه بهرامبهری
 له سه ر پشته ، نه که نه کاری که مرؤقینکی رهش بیینی تن پهروورده بیینی :
 کله بی ده کهم به لای خوداوه دهر وازه ی مه ینته بوج ؟ بومن گراوه
 هر چون له ته منی لایا مرؤقینکی رهش بین نه بین ، گانیکیش نه چیته ته مه نه وه
 بهمه مان شیوه به چاویلکه ی رهش له ژین و لایه نه گانی نه روانی :
 له پردا پهریم لیره دهر کهوت بهختیش وه کو خرم هاتوولنی خه وه
 به کن له بنه ماگانی نه م بین هیولایی رهش بیینی نه که ریته وه سه ره لوستی
 نافرته بهرامبهری ... زیره ک قاره زووی وا نه بین که خوشه ویسته که ی له که لیا
 راست بین و هلی نه خه له تیتن ، نه و تریقه ی پیکه نیته ی که دلی نه م وه ک
 پیشکه ی ساوایه ک رانه ژه تی ... له دلنکی پر نیل و ته له که و کینه وه نه بین
 دهنه نه و نافرته ته ی له بهر چاوه رهش نه بین و نایه وی بیینی و داوی لیده کا
 که لنی دوور بکه ویتره چونکه راستی و وه فا و قوربانی مه بهستی زیره ک نه بین
 له خوشه ویستی به که یا

ده برؤ له من حرام بی ههر وه ک شراب له شینخان
 هیچ قهولر راست نی به چکه درؤ و قهفره دان
 نه کهر قهولم دده بین به راستی و هره که وان
 دهنه به و نه عله ته بی که خودا کردی له شینخان
 (حه سن زیره ک / ۳۰)

کاتن له چچاتی (وهلي ديوانه) و (پيره مزرد) پر به قورکی ماوار نه کا و
ناسمان دینتته له رزیس ههست کردنی به بن همیواهی دهر ده بری

تهی ناومیتدی ا تهی ناومیتدی ا

تهی رنه به رومی ا تهی ناومیتدی ا

سهره رای به سهر یسردنی کاتیکمی دویژ له به نسی خانه ، (وازهیتان) ی
هاوسه ری ژبانی لئی ... که نیسای به کی سامناکی چر نه به خشتی به زهره ک
وه مهلی نارامی دلی له پهل و پو نه خا بویه زهره ک خوی له م مؤنراوه به ی
(نه حمه ده هردی) دا نه بیست :

شوی ته نیایی روناکی چرای ناوانی خدنگانم

دهستی ناکامی ناوازی دهر وونی که پلی تا سانم

نه وا نیستا له که ل رامی

دهر وونی پر له ناکامی

نه پیژوم چولی سهر سامی

زیره ک به رامبه ر هه ندی رژیسی رژیوی دیاری دهستی داکیر که ران

را هه سن ، کاتن دهنگی تیکه ل دهنگی هه ردی نه کا و پیکه وه نه لین

کچ ، له لای نیمه گولیکه بویه به روه رده ی نه ککن

تا به راز نیتته وه میزی شهرایی ده وله من

بال به پال توانه وه ی له ژبانی چه رمه سهری یا ، نه پشتمانه ککی

فهراموش نه کردووه به لکو وه کو میژوو نوست جار چاره له کوزانیه کانی

میژووی هه ندی ناوچه به سه ر نه کانه وه نه بیخانه پرو

کرمانشاه چینکای نه جادی چینکای شیسرین جینی فه رهادی

تامر دن ته توم له یادی

هزه رین له یادی به ک ساله ی کوزچی دوا یی خوالن خزش بووا نه رادیز سنه وه نه بووت

(حه سن زیره ک / ۳۱)

تبا ئىستا روى ئەداوۈ لە تارىخى مېللە تا
 قەلغانى كۆللە سىنگى كېچان بىن لە ھەلبە تا
 پىنى ناوئ بۇ شەھىدى وەتەن شىوۈن و كرىن
 ناسىرن ئەوانە لە دلى مېللە تا تەژىبىن

بە ناز

ھەلم بىكرن ئەنگەر ئەنگەر
 شىنم بىز پىكا شەدە بە سەر
 ئەى بە ناز ... وەى بە ناز
 ھەلم بىكرن بەسەن و بە دوو
 شىنم بۇ پىكا پىن بە موروو
 ھەلم بىكرن بە سەن و بە چوار
 شىنم بۇ بىكەن ناسك و نازدار
 ھەلم بىكرن بەسەن و بە شەش
 شىنم بۇ بىكەن دەستەى چاۋرەش
 ھەلم بىكرن بە بىن قىسور
 شىنم بۇ بىكەن دەستەى ەل بە مور
 ھەلم بىكرن بە بەر ژالان
 شىنم بۇ بىكەن دەستەى چاۋ كالان
 ھەلم بىكرن بە بىن تەگپىر
 ئەمەن بازم مردم بىن تىچپىر

ھەلبەست (زىرەك)

بىم بەن بۇ سالىان بە نۆكەر
 چاۋ جوان مەمكۆزە بە ناز
 بىم بەن بۇ كەرەكى ژوروو
 ئەى بە ناز ... ھىتد
 بىم بەن بۇ كەرەكى لای خوار
 ئەى بە ناز .. ھىتد
 بۇم بىكرىن بىن خەل و خەش
 ئەى بە ناز ... ھىتد
 بىم بەن بۇ كەرەكى لای ژور
 ئەى بە ناز ... ھىتد
 بىم بەن بۇ خواروى لای مالان
 ئەى بە ناز ... ھىتد
 شىنم بۇ بىكەن جوان لە گەل پىر
 ئەى بە ناز ... ھىتد

كرمانشاھ

كرمانشاھ چىكاي ئەجدادى

ھەلبەست (زىرەك)

چىكاي شىرىن جىزى فەرھادى

تبا ئىستا روى ئەداوۋە لە تارىخى مېللەتا
 قەلغانى كۆللە سىنگى كېچان بىن لە ھەلبەتتا
 پىنى ناوئى بۇ شەھىدى وەتەن شىوون و كرىن
 ناسرن ئەوانە لە دلى مېللەتا تەژىبىن

بە ناز

ھەلم بىكرن ئەنگەر ئەنگەر
 شىنم بىز بەكا شەدە بە سەر
 ئەى بە ناز ... وەى بە ناز
 ھەلم بىكرن بەسەن و بە دوو
 شىنم بۇ بەكا پىن بە موروو
 ھەلم بىكرن بە سەن و بە چوار
 شىنم بۇ بەكەن ناسك و نازدار
 ھەلم بىكرن بەسەن و بە شەش
 شىنم بۇ بەكەن دەستەى چاۋرەش
 ھەلم بىكرن بە بىن قسور
 شىنم بۇ بەكەن دەستەى ەل بە مور
 ھەلم بىكرن بە بەر ژالان
 شىنم بۇ بەكەن دەستەى چاۋ كالان
 ھەلم بىكرن بە بىن تەگبىر
 ئەمەن بازم مردم بىن ئىچىر

ھەلبەست (زىرەك)

بىم بەن بۇ سالىان بە نۆكەر
 چاۋ جوان مەمكۆزە بە ناز
 بىم بەن بۇ كەرەكى ژوروو
 ئەى بە ناز ... ھتە
 بىم بەن بۇ كەرەكى لای خوار
 ئەى بە ناز .. ھتە
 بۇم بىكرىن بىن خەل و خەش
 ئەى بە ناز ... ھتە
 بىم بەن بۇ كەرەكى لای ژور
 ئەى بە ناز ... ھتە
 بىم بەن بۇ خواروى لای مالان
 ئەى بە ناز ... ھتە
 شىنم بۇ بەكەن جوان لە گەل پىر
 ئەى بە ناز ... ھتە

كرمانشاھ

كرمانشاھ چىكەى ئەجدادى

ھەلبەست (زىرەك)

چىكەى شىرىن جىزى فەرھادى

تیا مردن نه تۆم له یادی
خۆشم دهوئیی کچه جیران
سوره کوله کهی تیبو موکریان
هکرمانهه شاریکی جوانه
ساحیبی تاق و بوستانه
خۆشم ... هتد

هتۆ دۆست و من دهزگیبران
شاری کهوری کوردستانه

هههه ناره

هههه ناره هههه ناره باوانم یار
هوربانم بيم نهقی بای شهوی
دل مه چنونه له یلهه نهوی
دبسان شهو هات بو حالی من
عالم سوتا له نالهه من
زولفت به ریز بهردانهوه
کۆنه بزینم ده کولانهوه
رۆژ تاواوو زهردهه ماپوو
ناری له یلهه ان نوسراپوو

هه له بهست فۆلکلور

هاتوو رۆیی به نهجه ولار
خه و بێ واه چارم نا کهوی

له یۆ دلهه پر خه یالی من

به بای میعو دهه خولانهوه

شه مال کاخهزی مینا پوو

به رهه لیبته کهی

(به رهه لیبته) کهی شینه
بۆ من کولی باغی ژینه
به رهه لیبته کهی کراوه
ده و رهه لیبته حاجت کهم
به رهه لیبته کهی سوره
[به لهک] سپی نه لئی توره
به رهه لیبته کهی .. هتد

هه له بهست (زیرهک)

خۆی شیرین وهک هه نکوینه
ده پا لئی ده به رهه لیبته
حه ربه و بای نه داوه
روی خۆت بینه بهم لاره
قه دی وه کو هلاوره
ده نا ده لئی به رهه لیبته

« خه سه نه زیرهک / ۲۴ »

ئەي نائومىتىدى

ھەلبەست (پىرەمىزد) (۱)

ئەي نائومىتىدى	ئەي نائومىتىدى
ئەي نائومىتىدى	ئەي رەنچەرقۇيى
دەردى مەجنونم لىن ھاتۇتە دى	بەدبەختى ۋەك من ساتوخواكىن دى
بۇلەيل ئەكەرام دەروون لەخەم كەيل	ھەرلەنەجدە ۋە تاھەردەي دوو جەيل
بۇ فەرھاد گىرام بە دىدەي نىمىن	ھاتمە ۋە بىستون لاي قەسرى شىرىن
ھىچ كەسم ئەدى ئەشىرىن نەلەيل	چوومە زىمنا كۆ راھ كوزارى ئىيل
ئەو ناۋە بە كەسەر شىواۋە ۋە وىران	لەدە بە ندىخان چووم بۇ كەلى خان
شوقىتى ھەوار كەي ئىلى مرادى	ئەكە رۇز كەرام وادى بە وادى
بايە قوش ئىيا كرتو يە ھىلانە	بە جە ۋى فەلەك بە كەسەر وىرانە
لە جىھان بىزار يارى چۆل كەردم	پىرسىم بايە قوش دۇستى ھاودەردم
لە كوئى بە يىدا بوو ؟ ۋە يە ھومەي شومە	بۇچى ۋا چۆلە ئەم مەرزو بوومە
منوش ۋا جەركم بوو بە بىران	جوابى داسە ۋە قەلپەي گىران
كولالەي سورمان چەركى يارانە	ئەم سال بە ھارمان كە بىن بارانە
خەنە بە ندىنسان خوقىنى نازىرە	لە مەرسى لاۋە شائى بە بەرپزە

شەو

ھەلبەست [ئىمامى] (۲)

ئورى روخسارت ۋە دەرخە دەردى بىن دەرماتە شەو
 زولمەتى زولنىت لە سەر رووتە لە پۇژ مېوانە شەو
 دوئى شكور مەردانە من پىم بىردە ناۋ زولنى سيات
 تا بزاننم ئەھلى مولكى دل قەلاي مىردانە شەو
 ھەر لە مەغرىب تا بە يىانى بىن وچان دىت ۋە دەچىن

(۱) شىۋە ھەورامى بە كەرىھى (ۋەلى دىۋانە) بە پروانە كىتەبە كەي عثمان ھەورامى

(۲) پروانە (چرىكەي كوردستان) زىرەك لاپەرە (۴۵)

۱ نەسەن زىرەك ۳۵

مهر له دووری خورشیدی خاوه ره و زل و مهر کهردانه شه
 کونیر و نایبنایه ئینستا که له داخی رژی رووت
 بویه رهش پوش و فه قیز و مات و بهسته زمانه شه
 قه دری شه و چا بگره عاشق ا شمع و پهروانه ده لین
 سوز و کریه ی شمع مهر شه و سوتنی پهروانه شه و
 عاشق و مه عشوق له روزدا خو ده پارزون له خه لک
 کهر په نای چاکت دهوژ بؤ نه و دووه پهروانه شه
 مهسته کورده بهسته سستی پاپه ره و لن راکهوه
 تا وهلات بن دهنگ و باسه ناله رژی میانه شه

کیزان

مه لیهست فۆلکوز
 به عام ده چنن مه لالان
 تهر نه کهن وورده خالان
 تزیال وسته یی ده لالان
 بؤچی ؟ نایه ی بت بینم
 دهر چن کیانی شیرینم
 تیکرا ده چنن بن زایه
 تهر بوون خالی له یلایه
 هیچ کسم وه بیر نایه
 هه هه
 تیکرا ده چنن وه نه وشه
 تهر نه کهن پانی که وشه
 بؤم وهره دهرکی حوشه
 هه

کیزان ده چنه مینرگولان
 هه رهق له وه نه یه ده تنکن
 کیزئی یینه ماچت کهم
 چاوی خومار و نیرکز
 نیر له بالات رامیتیم
 کیزان ده چنه مینرگولان
 هه رهق له وه نه یه ده تنکن
 له وه ته نه و کچه م دیوه
 چاوی خومارو
 کیزان ده چنه مینرگولان
 هه رهق له کولمی ده تنکن
 له یلا له دایکت مه ترسه
 چاوی خومارو

پاڙى تەنبايى ھەلبەست (ئەحمەد ھەردى .

ژيان و تەركى ناخۇشى پەپولەي ئارەزووى كوشتم
شەرابى جامى دلدارى لە تافى لاويا رشتىم
تەمى رۇژانى پرمەينەت وەھا تارىك و چىلكن بوو
تېكارى خۇشەويستى دل پەرى ئاسا پى تيا وون بوو
شەوى تەنبايى روناكى چراي ئاوانى خىنكەنم
دەستى ناكامى ئاوازي دەروونى كەيلى تاسانم
ئەوانىستاھ كەل زامى دەروونى پرلە ناكامى ئەپتوم چۆلى سەرسامم
لە تەنبايى شەوى ژيانا ئەنئىم ھەنكاوى كوئىرانە
ئى بە دەستى دەرم بېتىن لە ناو ئەم كۆزە وئىران
ئى بە جوانن سەرى كاسم بېتىمە سەرى دللى تەرمى
كە مىلاكى لەشم دەركا خەوى سەرى باوھى كەرمى
تەكئىرم چاوى پى تىنم بە تارىكى شەوا سەرسام
ئى بە پىر شىكى دوو چاوى كە روناكى بىكا رىكەم
بە غەبرى بالى غەمناكى شەوى رىترىر و سامناكى ئى بە يەك تۆزە روناكى

دلدارى كىچى تازە ھەلبەست ھەردى

ئىم دلەى وەك بىت پىرستىن روونەكا تە چاوەكەت
بىز نەكا بۇ نىشكى چاۋو زونقە تىك ئالاۋەكەت
كە بىر چى ئەى شىلى بە زەبرى قۇندەردە و پىنلاۋەكەت
قات بە دل دەق باست ناكەم ئاى زىرىنم ناراكەت

چونكە ئەزانم تەلارى يارە خوا پىن داۋەكەت

دەستى كىردووى بۇپە ناپىتىن لە ئاستم چاۋەكەت

باغەوان بۇ ئەو ھەلبەستە گول ئەلاۋىتتەۋە

بۇ ئەۋەى كەۋرەى بىكا و بە پارە بىكازىتتەۋە

(ھەسەن زىرەك / ۲۷)

بیمروشن به و کسه ی خه لقی نه پروتینتتهوه
بؤ نهوهی میزی شهرا بی پتی بهرازیتتهوه
کچ ، له لای نیمه کولیکه بزیه بهروددهی نه کن
نا بهرازیتتهوه میزی شهرا بی دهوله مهن

قهت له دنیا دا مه لیه ست (هیمن) (۱)

قهت له دنیا دا نه بوو بیتجه که له ناخوشی به شم
تهی خودا چند به دبهخت و چند چاره به شم
سهرده میك ناواره بووم و ماوه به کیش دهس به سه
نهم دی رووی ناسوده بی هه ر تووشی کتیره و و قهه قه شم
داین کوردی وایه که سن لاکیری ان قه و ماوئی به
بؤچی سه ر کۆنه ی بکهم لیم زیزه یاری مه سه و شم
قیقی بی مه یلو و جهنای نه و نازه نینه دلره قه
چهرگی لهت کردم به جارنک نه نجنیویه سینه شم
کوشتمی و شش خانی نوم میدی له من کرتن چهریف
مؤره مه لندونیم و بیتوده به هیوای دوو شه شم
بنا بیستی زهرده له سه ر لئوی که سن له م شاره دا
که هر خهم و دهردی دلی خۆم بیان به سه ردا دله شم
خۆشه ویستی کۆشه که ی ته نیایی هه ر نه ژنۆ که مه
بزیه پۆژ و شه و ده ها کرتی به ته نئو باوه شم
نایه لن دوژمن به ره نکه زه ده که ی من بی که نئو
قا ده سی مردن نه من مه منوئی فرمیسکی که شم
شاعیرنکی راست و به کپرووم و قیداکار و نه به ز
کوردده موحتاجی مه که نیم زبیری بی غه بل و غه شم

شەۋقىت

مەلبەست (زىرەك)

يالا شۇقىر يالا زووبىكە يارم زووبىكە يارى ۋە فادارم
 لە دوورى ۋى بىن قەرارم بۇلله له گيانم يىزارم
 شۇقىر ماشىنىنى لاندۇقۇتيرە توندان يىخوپرە بوئىرە
 دەى بىكە يارم خىترا بۇلله بىن ۋى زە يىنم كوئىرە
 شۇقىر ماشىنىت ئۇدەرىزىتە بولم داۋە لىنخوپرە ۋە ۋەستە
 بىكەرە ئەۋچار مەستە چاۋباز ۋە تە برۇ پە ۋە ۋەستە
 بىكوزى حەقى بەدەستە يالا شۇقىر ... ھىتە
 شۇقىر ماشىنىت شۇقىرلىتە كازى بدە بىن دەفرى دەلىنى شىتە
 يارم ۋىتەى ماينى كوئىتە توند توند برۇ كارم پىتە
 قەت قەت مەلن عاشق شىتە يالا شۇقىر ... ھىتە

باۋانە كەم

مەلبەست (زىرەك)

باۋانە كەى باىى من تىزى ھىزو ھەناوم باۋەرم بىن بىكە نە ماوم بۇ تۇ سوتام
 ھاتم لە جىزوانىن نە بوۋى شىل بو ھەناوم لە بەر جىزوانىن كە وتوم مۇلەق ۋە ستام
 كاغەز نە نوسم بۇ يارم لە دلىكى پر لە خوتىنە ۋە
 چرىكەى قولنىكان دىن لە ھەۋاى دەلىنى كوئىستان چىن دىنە ۋە
 شەۋ دەۋە تىيان تىكرا نە كىرد لالە بە دەستان
 چەن جۋان و پاك و شىرىنە كىزى كوردستان
 سرىكە ۋا لە دلما بىيەزم ئىسقان نە سوتەن
 پەنەھانى كەم نەى بىيەزم مېشىكى ئىسقان نە سوتەن
 «جەسەن زىرەك / ۲۶»

نه نئ تهستيزه كان له بور چينداوه ده رخه له كاري تاموناهم جهوت ناسمان تهستون
باوانه كهي بابي من بؤت نهمام تهسهر

سويتنت بؤته خؤم به قورنان به خواويتنه مبر

له سهز بالاي تؤديسانيش من بووم دهر به دهر

بؤ تؤ ته ماوم ره حمم ين بكة رهش تهسهر

كافؤ ته نوسم بؤ له بيلله دليكي پر له خويته وه

چريكي قولنكان دؤ له هوار ده لني كويستان چين ديتته وه

لايه لايه

هه ليه س (زيروك)

كله بي ده كه م به لاي خوداوه دهر وازه مي پنهت بؤچ ؟ بؤمن كراوه

لايه لايهت بؤ ده كه م به لكو خه و بت باته وه

دهست خه مه نئو مه مكلانته تارؤؤ شو به لانه وه

يا خر خال بم شو به باته وه

بؤچي له جهومله ي جوانان من عه يدي خودا نيم

سه عاتق له ده سته من ميهنت ره مانيم

لايه لايهت بؤ ... هتند

(جتيم نيته تيا بسره وم خاكم به سه رين لانه خؤم)

بن كسو وين يارو ماودهم ين مه ي و مه يخانه خؤم

وه ي به ريسوايي له كوچه ي شارا ديوانه خؤم

موسسه حقي تيروتانه ي ناشناو بينكانه خؤم) [۱]

شيخ حه سه ن ياره ب نه كرتي كؤر په له داوان

به بئوه ژني شؤره ژن بؤم بينتؤ باوان

لايه لايهت بؤ ... هتند

[۱] نه م بارچه يه عي (قايدو توفيق) به روايه [كؤراني و هه ليه ركن]

دهستان زيروك / ۲۸

قورمى سسه رېښم

هه لېمه سست (زهرهك)

بهستومه شسه كراوتده خورى
 واهي من بهد كارمان بگسدى
 (وهك قورمى سسه رېښم شسته
 ده سسه ران خوښمان شهور پته
 بهستومه ده لېښ تور اوى
 بهد كارمان پرېش بهي هسه ناوى
 ته نيا گوله كه ي سه حراي پېښم
 بهد ه رچيت گېاني شسته پېښم
 ته نيا گوله كه ي له بوگانسي
 (ملندا لته) شېمين زېبانسي
 چاوم به چاوه كوله كه ت
 بهېښم خسه ت وخاله كه ت

له سسه رد لئا بوويه گسدى
 ط ه ي وه ي وه ي وه ي بارانه
 كار وپوشه م هه رگسدينه
 وه ي وه ي وه ي وه ي بارانه^(۱)
 به به ژنت وپته ي لا ولا و ي
 شه ي وه ي وه ي وه ي بارانه
 ده مه وپت تاو پك بت پېښم
 شه ي وه ي وه ي وه ي بارانه
 شوخ وشه نك وپوره بان
 شه ي وه ي وه ي وه ي بارانه
 لېښم به لېښه ناله كه ت
 شه ي وه ي وه ي وه ي بارانه

له يلى هژوله يلى

هه لېمه سست (زهرهك)

(د يلوته سوري د وچاوى كالم)
 شه رى هژوله يلى باوانم له يلى
 شه سهر ود يلى د وژولني خسام
 شه رى هژوله يلى باوانم له يلى
 د يلى وپالده سته ورتجيري تومه
 شه رى هژوله يلى باوانم له يلى
 خوا هه لئا گري غصه م كه ي له غم
 شه سهر و ت يلى د وچاوى جوانم
 شه رى هژوله يلى باوانم له يلى

حه قسم بهد سسته شه گه رېنا ليم^(۲)
 په حسي خسه يرت بهي بووا بهي مه يلى
 باوه پم بهي بکه بوژونه ماسوم
 من بوومه مه جنون توش بوپته له يلى
 شه وور وژ فېكدي جوتني لېښومه
 واپېرت ت كسد م تاكه ي بهي مه يلى
 مه يلم بهد به چ زور وچ كسه م
 پېنگه م بهي بهد ي شه شسه وپوانم
 په حسي خسه يرت بهي بووا بهي مه يلى

نه بسوجه ت پودله اری

هه لیه ست (فولکلور)

نه بسوجه ت پودله اری
چونکسه عشق د لئی قوره
عاشقان دین له د ورد یان
لوره مه که ن خاوه ن یان
ده مته ی عاشقان مه جلهسیان گور
ساقی مه ست پو پوهاله ی پر کورد
چوتی ساقی گواره ز پین
عاشقان له دین وه رده گورین

عشق مه بن به پشته طری
خوی ده کوزی پونا چاری
په نگان زه رده ولوریه یان
به ده ردی دل گرفتسارن
به عام نار د یان ساقی یان بانکرد
چاوی گوردا عشقی قسپ کرد
مه ی له مه پخانان ده گورین
کرمانجی ده شتی باژ پین

نیشتمان

هه لیه ست (زبیره کت)

ده ی نه ته وه ی کا وه ی د لور
ده ی کورده کان شی به چکه ی شپور
ده ی نیشتمان نیشتمانی جوان
خاکی یاری به ، وه ته نی کوردان
کوردس :

پوت تی ده کوشتم به دل وه گمان
پوسه رکه وتی خاکی کوردستان

وه ی کاوه که ، وه ی لا وه که
تیکوشین ، چه رگم تا وه که
ده ی نیشتمان نیشتمانی جوان
خاکی یاری به ، وه ته نی کوردان
کوردس :

پوت هتد

باغی نازە نینى

هەلبەست (زیرەك)

چو بە باغی نازە نینى
 دەستم كەرد بە گۆل چىننى
 دەى دەى لە گۆل خۆنچەى سە رچل
 باغە وان سە مر تە نە نى
 بە سۆزە دە دە چىسە رىكىنى
 دەى دەى لە گۆل خۆنچەى سە رچل
 لە گەل تۆمە خۆنچەى سە رچل
 دە بە نە رىكى قەسە ر دە بە نە رچل

بە قارا و پىكە نینى
 ئە دەى دەى مە ن دەى مە ن دەى نى
 دە دە پىكە نى پەشەى بە دەى دەى
 بولەول لە باغە دە خۆنچەى
 سە رى خۆنچەى بە دەى دەى سە رچل
 دە دە پىكە نى پەشەى جە رگ دەى
 ئە گە ر تۆنە كەى بە خۆنچەى
 دەى دەى لە گۆل ۰۰۰۰ دەى

خانەى زە دە ر

هەلبەست (زیرەك)

دە نگو مە ن دە ر زى زۆلەت خە پاتە
 دە نگو مە ن دە ر زى زۆلەت خە پاتە
 تۆرە خانەى سە سە زە دە ر
 دە و كچە لە و ما نە قە و لى دە او دە پەى
 دە و كچە لە و ما نە خۆى دە انە مە ن
 دە و كچە لە و ما نە جۆن و مە مە لا ئە

پە و حە م شە رى كچى دە دە و رى : لا ئە
 خۆ دە نە م كۆزى دە ئە مە لە لا تە م
 هە دە ر دە و كە مە ن پە پە ر
 دە ر ك دە دە ر وازە : اخرا وە لە م / تۆرە
 و اگە رى پە نە بۆر سۆ تە ندى گە مە ن / تۆرە
 هە چ لۆ مە م مە كە ن دە ل پە وى پە نە حە لە /

کوزوله ی ناز د له

هغه لوبه ست (زېره ک)

خونجه ی و له گم فخره خوړ
خورد ایسه شکورم به تښتو
کوزوله ی ناز د ارهه ربه له هغه ولاړ
ته مې به ناز به و تښتو
په سوچه رگم خنایا به
خودا هینده م نه کوزو ی
کوزوله ی ناز د له ۰۰۰ همد

په مې به گورز و باز ورو
من هغه به (خطاب) خال له پوړ
(خطاب) ه زه د ارنامد و ښتو
خه ریکه چه رگم ده ر پښتو
ما چي پوړ من کسه با به
(خطاب) پوړ م و ښتو با به

لاده لاده

هغه لوبه ست (زېره ک)

به ژني جبران ریک و پښکي
نایه لم پروا اسد و ښي
موانی من بی یاره بی مبرانی من بی
لاده لاده توخوا لاده پوړ مای ښه
به ژني جبران ونه رم وناسک
په له یازن قبول و با مسک
موانی ۰۰۰۰۰۰۰ همد
به ژني جوان و بالای به رزی
له ملي شالان زولف و پښکي
موانی ۰۰۰۰۰ همد
به ژني جبران و قبه د و بالای
چاوی جبران و لوبی شاله
موانی ۰۰۰۰۰ همد

د ایله نښم له مې رنه ختیځکي
به و شماره ی ناده م چا و ښي
پوانه ده رله تو جوانه گول و گواره و خه
دا تو چوی به و ښی شاله
پشتین شله ی کسراس که مسک
ها تو چوون و شپوره و ته رزی
سه روگه ر دن هغه لکه و ده مستی
ها تو و چوی پر ورده خاله
سه مکی و ښی پر ته خاله

له نووسايلاغدا

هه ليه ست (زيده ك)

به قه د ته وپورجه غم له دل باره
په نكي زه رد وزه عيقلو م به به ساره
پوچي ده سكوزي من به تا وانم
ته وچه له وما له كوت و زنجيره
غه م هارت كود م به به ته ندازه

له نووسايلاغدا پورچي د باره
له به لوتسي باره ناسه مسواره
هه ي له يله له يله له يله با وانم
سايلاغ چه ن خوشه خاكي دلگيره
هه ي له يله هت
له د وري بالات بوم په رته وازه
هه ي له يله هت

دكتور

هه ليه ست (زيده ك)

شونت كود م نه رگه ردان
جواني وينه ي خه را مان
شه ويك هه تا كويه پسان
ده رچي گهاني شيرينم
به لكومه رگه نه بهنم
كولمت گولي لومويه
شه ود لسه ي من شيتي تويه
هه روه ك توله كه زويه
پونجي عه نه رهويه
له چه رگه م دي پوسويه

به ي دكتور ده واده رمان
ده وه رده مستر به د امان
خوشم ده وي ي به دينم
ده وه ره جاري جودت بهن
به ي بکه نه با بت بهنم
په به له پيشه ا بهنم
سهنگت باغي شينويه
گواره تاله گوي سوي گويه
حه لكسي شيتي جدي به
خز مينه مه كه ن لوميه
داگدي له من به رده رداوه
خز مينه مه كه ن لوميه

خان باجی

هه لوه ست (زده ك)

خان باجی ، گول باجی ، سه پرۆ جوان باجی
هاتی خه نجهر گه رده مكوژی گول باجی

چاوت پره شه به خوماره وه
خود ادای به مه پشاره وه
خه به ره رن بوخزمانم
چ بکه م مائی و پترانم

سه مکت سوژه به داره وه
خان باجی هتد
ئاگدی به ره بووه له خه رمانم
خان باجی هتد

یه راو پژه کان

- ۱- شه م پرگه هه لوه سته هی هۆنه ری به دزی کورد (شه خسه ر) .
- ۲- - - - - (وه فای) .
- ۳- شه م هه لوه سته له گۆرانیه کی تر پشدا و وتویه نی به ناوی (له سهله ی قه بران)
- ۴- وشه ی کرمانج له م هه لوه سته داچی ده گه به نیت :-
- ۱- له کوردستانی تورکیادا ، تورکه کان ، به کورده کان ده لۆن (کرمانج) له جیاتی (کورد) .
- ۲- له ده سته لآ تدا ره یی عوسمانیدا ، هه ولیدی و هه ک زۆر ناوچه ی دیکه ی کوردستان که و ته ژیرد ه سته له شکره ی عوسمانی و کرد پانه بنکه وه لوه سته لیکه سه دهازی و پامباری خۆیان (واته تورکه کان) زۆر بهی دانیشتوانی هه ولیدی کوچیان کرده ده ره وه ی هه ولیدی و ژمانیه کی زۆر تورک و زۆله کورد (که خۆیان به تورک پشیمان شه دا) گورد هونه وه له شکاری هه ولیدی .

۱ - نه وگوردانهی ده ور وپشتی هه ولید هه دهاتنه ناوهه ولسیډ بۆکرین و فر فیسین و
ما مه له هتور که کان به (کرمانج) بانگیان ده کردن .

۵ - ورده ورده د انیشتوانی شاری هه ولید ، (کورد و تورک) نه وکه - انه پان به
(کرمانج) نا وده برد که له ده ره وهی هه ولید ده هاتن .

۶ - ورده ورده د انیشتوانی شاری هه ولید (د وای هه به س هینانی ده سه لانی عوسمانی
به کان و بگره تانیشتن) ، ووشه ی (کرمانج) پۆ (لادیی و ده ره کی) به کار ده هین
و زاراوه په سه نه که خسه ریکه نه هینی که (خوشناو ، واته ، لادیی و ده ره کی)
ده گدیته وه .

۷ - کاتی زیه ده ک ده لیت (کرمانجی ده شتی باز پۆ) واته خه لکی لادیی و ده ره کی)
ده گدیته وه له ناوچه ی بازار پۆرا .

۵ - تقه پرگه هونرا وه به هی ما مؤستای به پیز (طاهر توفیق) ، به پ واته گۆرانی و
هه لپه پکی نایه رتوفیق .
.....

..... سه رچله کان :-

- ۱ - چدی که ی کوردستان
- ۲ - گۆرانی وهه لپه پکی
- ۳ - بیهه سوڤد
- ۴ - فۆلگۆری کوردی
- ۵ - لیدی دوانیکی کورته له مه قاسی و مؤسقی کوردی
- ۶ - پازی ته نهایی
- ۷ - ستاریک و پوون

- بلا وگورده وهی (زیه ده ک)
- کۆکردنه وه ویتزار کردنی (نایه رتوفیق)
- (ها وار)
- (محمد توفیق وردی)
- (عثمان شارباز پۆی)
- دانراوی (احمد هه ردی)
- (هین)

۸ - هاوکاری ، ژماره کانی :- ۲۳۱ ، ۲۳۲ ، ۲۳۳ ، ۲۳۴ ، ۲۳۵ ، ۲۳۶ ، ۲۳۷ / ۱۹۷۴

له نویسی حسن زیه ده ک ، ماؤستا و قوتابخانه (محمود زا دار)

۹ - ژین ، ژماره کانی :- ۸۳ ، ۸۴ / ۱۹۷۴ . له نویسی - به رکۆلیک له ژبانی

زیه ده ک (محمد حه باقی) ژماره / ۸۹ ، ۱۰ / ۱۹۷۲ زیه ده ک پۆی و ده ده ان
ماوه .

ژین - کاک حه سه بن شووان - غفور رشید داراغا - عثمان شارباز پۆی . ۴۷

دوا نيمگا

لېځکۆلېنه وهى به سهر هاتى ژبان و به رهم له کۆرانى و هه لېه سست و ناوازي
زېرهك كاتېكى دريژ و دلېكى فراوان و زانيسارى به كى زۆر و شاره زاي به كى
تهواوو ناسياوى به كى چرو له خۆبوردنېكى ېن پساين و تهوپه رى مانه و وى
تهوى ، كهواته نووسينتيكى وا كه هه موو لايه ته گانې هونهر و نه ده بو
ژبانى زېرهك بگريته وه بهم زووانه نايه ته مه يدانى بلا و كره نه وه و ژير
دهستى خويتهر و نه ده بو وىست و هونهر دۆستان و زېرهك دۆستانه وه .
له بهر تهوه به پيوستىم زانى كه تهم ناسمېلكه به وىك بهر كۆلن بىخه مه
بهر دهست خويتهرانه وه

چهن سه ره نچن

- (1) زانيسارى به كى تهواو نى به له ژبانى حه سه ن چونكه هه ميشه
تاواره بووه و زنجيره ي كاره ساته گانې پچر پچرن وه هه ندى ته لقه ي ته م
و زنجيره به له وان به بهر بوو ېن .
- (2) ژماره ي هه لېه سستى كۆران به گانې كه من له چاو كۆرانى به گانېه .
- (3) زېرهك هه ر زيندوو ه هه ر چهن روخسارى له بهر چاوان وون ېن
له بهر ته مه به جار وشه ي [خوا ېن خوش بوو] م به كار هيتسا .
له گه ل ته م كه مو كۆرى يانه دا ته لېم
(مشتېك نمونه ي خهروارېكه)

هيو ا عه ر احمد

١٩٧٧/٦/٢٦ - ليمانى

ئاوازەكان

نوسىن

تەنۋەر قەرەداغى

تىن يىنى

- ۱ - ئاۋازى مەقامەكان (ئائومىدى ، رازى تەنيايى ، دلدارى كىچى تازە ، قەت لە دىيادا) ي تيا نى يە .
- ۲ - ھەرۈەك بازوبەند مەبەسەت لە يلى ھۆلە يلى .
- ۳ - رەسەنى چومە باغى نازەنىنى ، سرخمەت داخە يە .
- ۴ - مەبەسەت لە ھۆلە يلى (لە نىو ساپلاغدا) يە تەك لە يلى ھۆلە يلى .
- ۵ - ئاۋازى (دكتور) ي تيا نى يە .

صاف باجه

فونیز دله کام

هده له یات

تیبی

هه گورانیانه زبیره ک ووتیه ق هه ندیک راسته و -
 خو له سه ر زمانه خوی ووتیه ق وه هه ندیک تری
 له سه ر زمانه گورانی بیژان دیکه ووتیه ق ...
 زوریه ت نه و گوزامه فو لکوتواندی که ووتیه ق وه ک نه و گورانیانه
 نه ک ووتیه ق که له ره سه ر زه هده نه کوه شه قز و مورکی
 تاره کی و خوییه ق پیوه نه خشانده و تیایدا توانوته وه ..
 وه ک :-

- سروری نه ووز
- نهی کورینه
- وه گورانی هه ره ک بازوبه نه
- له هه لینه
- خان باجی
- لایه لایه
- هدی نار
- وه زوری دیب

ن

Clarinete Solo

Clarinete Solo

Clarinete Solo

Clarinete Solo

Handwritten scribbles and illegible text at the top left of the page.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a staff, featuring a series of eighth and sixteenth notes. The notation is somewhat obscured by a tear in the paper.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. There are handwritten annotations in Arabic script above the staff, including the word "فقط" (Faqat) and the number "5.". The staff concludes with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings. There are handwritten annotations in Arabic script above the staff, including the word "فقط" (Faqat) and the number "5.". The staff concludes with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#). Below the staff, there is a tempo marking "♩ = 120" and a circled letter "A".

پیشکش : ~~_____~~

- به ساگارو نارہ زوو

- به کشت زیرہ ک دوستی

- به مہرو کوردیکی مرؤف ویسقی

ویژدان زیندو

~~_____~~ ~~_____~~
~~_____~~ ~~_____~~
~~_____~~ ~~_____~~

حسین زیرہ ک

ہوا عمر احمد

[]

نوسەر:

- * ھيوا ھمىر احمد .
- * لە سلیمانى (سالى ۱۹۵۸) ز
ھاتۆتە دنياوہ .
- * ئىستا قوتابى پۆلى يەكەمى
كۆلىتى پزىشكى يەكەم
زانكۆى موسل .
- * ھسەن زىرەك يەكەم بەرھەمى
نوسەرہ .
- * پرۆژەى ئايسندە پەرتوكىنىكى
مرۇف ناسى يەكەم ژىر ناسى
[رازەنىنى لانكى مرۇقا يەكەم]

۱۹۷۶

نرخسى (۱۸۰) فلسە

ژمارەى سپاردن بە كىتەبخانەى نىشتمانى لە بەغداد (۱۱۱۷) ى سالى ۱۹۷۶ ز
بە پرەزامەندى وەزارەتى پراگە ياندىن ژمارە ۸۳ / ۱۹۷۶ - چاپ كراوہ
چاينخانەى راپەرین سلیمانى ۲۲۶۵۶